

Počty úmrtí v letech 2007 - 2016

	Místo úmrtí	Doma	V nemocnici	V léčebném ústavu	V sociálním zařízení	Ostatní	Celkem
2007	Počet	18 917	63 265	8 849	4 882	8 723	104 636
	%	18,10%	60,50%	8,50%	4,70%	8,20%	100,00%
2008	Počet	20 767	63 029	9 738	5 656	5 758	104 948
	%	19,80%	60,10%	9,30%	5,40%	5,40%	100,00%
2009	Počet	21 344	64 536	10 178	5 858	5 505	107 421
	%	19,90%	60,10%	9,50%	5,50%	5,00%	100,00%
2010	Počet	21 791	62 938	9 707	6 167	6 241	106 844
	%	20,40%	58,90%	9,10%	5,80%	5,80%	100,00%
2011	Počet	22 002	62 932	9 752	6 434	5 728	106 848
	%	20,60%	58,90%	9,10%	6,00%	5,40%	100,00%
2012	Počet	22 676	63 078	10 013	6 900	5 522	108 189
	%	21,00%	58,30%	9,20%	6,40%	5,10%	100,00%
2013	Počet	22 033	71 938	1 375	6 075	7 739	109 160
	%	20,20%	65,90%	1,20%	5,60%	7,10%	100,00%
2014	Počet	21 717	69 141	1 155	6 594	7 058	105 665
	%	20,60%	65,40%	1,10%	6,20%	6,70%	100,00%
2015	Počet	23 184	72 175	1 538	7 696	6 580	111 173
	%	20,90%	64,90%	1,40%	6,90%	5,90%	100,00%
2016	Počet	22 471	70 548	1 218	7 879	5 634	107 750
	%	20,90%	65,50%	1,10%	7,30%	5,20%	100,00%

Informovaný souhlas s poskytnutím rozhovoru pro diplomovou práci

Účel rozhovoru: získání dat pro realizaci výzkumné části diplomové práce (dále jen DP)

Realizace DP: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, studijní plán: Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích, vedoucí práce: Mgr. Petr Vrzáček

Téma DP: Zavádění principů paliativní péče ve zdravotnickém zařízení

Podmínky účasti:

Seznámení se s informovaným souhlasem, dobrovolné stvrzení souhlasu s poskytnutím rozhovoru podpisem, souhlas s pořízením audiozáznamu rozhovoru, délka rozhovoru cca 30 minut.

Výstupy z rozhovoru budou použity pouze pro účely výše uvedené DP. Rozhovor bude zpracován v anonymizované podobě, v DP nebudou uvedeny žádné údaje, které by umožnily identifikaci respondenta. Všechna data budou vedena pod kódem, audiozáznam bude po přepsání vymazán.

Účast na rozhovoru je dobrovolná, respondent může kdykoli v průběhu rozhovoru odstoupit nebo neodpovědět na položenou otázku.

V případě jakýchkoliv dotazů týkajících se poskytnutí rozhovoru je možné získat informace u realizátora rozhovoru.

Řešitel DP, realizátor rozhovoru:

Bc. Dana Lauerová, e-mail: dana.lauerova@gmail.com, telefon +420 602 130 017

Podpis realizátora: .....

Datum: .....

Souhlasím s poskytnutím výzkumného rozhovoru za účelem získání podkladů pro vypracování výzkumné části diplomové práce.

Přečetl/a jsem si výše uvedené podmínky a souhlasím s nimi.

Podpis respondenta: .....

Datum: .....

Příloha 3.

Klasifikace nákladů a jejich výše

Fixní náklady

Profese	Počet úvazků	Hrubá mzda	Odvody	Náklady/měsíc	Náklady/rok
lékař	1	40 000	14 000	54 000	648 000
odborný VŠ	1	30 000	10 500	40 500	486 000
SZP	2	52 000	18 200	70 200	842 400
NZP	2	34 000	11 900	45 900	550 800
Celkem Kč	6	156 000	54 600	210 600	2 527 200

Osobní náklady

Popis majetku	Počet ks	Cena za ks	Cena celkem
PC + doplňky	3	20 000	60 000
Kancelářský nábytek		80 000	80 000
Polohovací lůžko + matrace	10	50 000	500 000
Vybavení pokojů	10	50 000	500 000
Celkem Kč			1 140 000

Drobný hmotný majetek (detail pro odpisy)

Druh nákladu	Náklady za měsíc	Náklady za rok
Odpisy budovy vč. rekonstrukce	50 000	600 000
Odpisy majetku viz. tab. č. 2	19 000	228 000
Služby (úklid, údržba, ...)	8 000	96 000
Telefonní poplatky, internet	2 000	24 000
Spotřební materiál	5 000	60 000
Režijní náklady	3 000	36 000
Celkem Kč	87 000	1 044 000

Ostatní fixní náklady

Variabilní náklady

Popis variabilního nákladu	Spotřeba za měsíc	Spotřeba za rok
Zdravotnický materiál	3 000	36 000
Léky	1 000	12 000
Strava	5 100	61 200
Praní prádla	1 500	18 000
Ostatní variabilní náklady	2 000	24 000
Celkem Kč	12 600	151 200

Variabilní náklady na 1 pacienta

Celkové náklady

Náklady celkem /1 pacienta	Náklady za měsíc	Náklady za rok
Fixní náklady	297 600	3 571 200
Variabilní	12 600	151 200
Celkem Kč	310 200	3 722 400

Celkové náklady

FAKULTA
HUMANITNÍCH STUDIÍ
Univerzita Karlova

Řízení a supervize
v sociálních a zdravotnických organizacích

Projekt diplomové práce:

**Zavádění principů paliativní péče ve
zdravotnickém zařízení – případová studie**

Vypracovala: Dana Lauerová

Osobní číslo studenta: 14379770

Ročník: II.

Zaměření: management

Akademický rok: 2017 / 2018

Imatrikulační rok: 2016

Datum zpracování: 22. 10. 2017

OBSAH

1. ÚVOD – FORMULACE PROBLÉMU	V
2. VSTUPNÍ DISKUZE PROBLÉMU	V
3. VYMEZENÍ TEORETICKO-METODOLOGICKÉHO PŘÍSTUPU.....	VI
4. STRUKTURA PRÁCE	VII
5. CITOVANÁ LITERATURA	VII
6. PŘEDBĚŽNÁ BIBLIOGRAFIE K TÉMATU	VIII

1. ÚVOD – FORMULACE PROBLÉMU

Ve všech nemocnicích v České republice je poskytována pacientům tzv. kurativní léčba, tj. léčba, jejímž cílem je pacienta léčit a vyléčit. V některých případech ovšem vyléčení možné není, a to z mnoha příčin. Právě pro tyto pacienty často přichází v úvahu zavedení tzv. paliativní péče, tj. „aktivní komplexní péče o pacienty, jejichž nemoc nereaguje na kurativní léčbu. Nejdůležitější je léčba bolesti a dalších symptomů, stejně jako řešení psychologických, sociálních a duchovních problémů nemocných. Cílem paliativní péče je dosažení co nejlepší kvality života nemocných a jejich rodin“ (definice WHO z r. 1990 in (Bužgová, 2015, s. 16).

Nemocnice Písek, a.s. je akciovou společností, je součástí holdingu osmi nemocnic, které poskytují zdravotní péči na území Jihočeského kraje, jsou jednotně řízeny a spolupracují mezi sebou. Pouze v jedné z těchto nemocnic, v Nemocnici Jindřichův Hradec, a.s. byla v roce 2016 zřízena dvě paliativní lůžka, tj. lůžka, která odpovídají principům poskytování paliativní péče.

2. VSTUPNÍ DISKUZE PROBLÉMU

Nemocnice Písek, a.s. poskytuje ambulantní i lůžkové zdravotní, diagnostické a léčebně preventivní služby, disponuje kapacitou 423 lůžek, z toho je 41 lůžek následné péče a 20 sociálních lůžek, péče je poskytována na 18ti primariátech, ročně je zde hospitalizováno ca. 16 500 pacientů, provedeno ca. 10 tisíc operačních zákroků a téměř 200 tisíc ambulantních vyšetření. Paliativní péče zde dosud poskytována není.

Podle údajů ÚZIS v roce 2015 zemřelo v českých nemocnicích 72 175 osob, tj. 64,9 % ze všech zemřelých osob. (ÚZIS 2016, 2016, s. 11).

Důvodem pro návrh zavedení principů paliativní péče v nemocnici je fakt, že právě ve zdravotnickém zařízení je velmi často sdělena nemocnému negativní prognóza jeho onemocnění, a to je důvod k jeho hospitalizaci, která je následně ukončena jeho úmrtím. „Z tohoto důvodu by měla být nemocnice také místem, kde jsou aplikovány principy paliativní péče“. (Bužgová, 2015, s. 24)

Cílem práce je vytvoření případové studie, která nastiňuje průběh procesu integrace principů paliativní péče ve zdravotnickém zařízení, tj. vzniku lůžek (oddělení, stanice), na kterých by pacientům v terminálním stadiu onemocnění byla poskytována komplexní odborná paliativní péče na profesionální úrovni.

Práce uvádí do problematiky paliativní péče, seznamuje se současnou situací v oblasti poskytování paliativní péče v ČR, popisuje proces zřízení lůžek z různých úhlů pohledu - z pohledu ekonomického, faktického, provozního, personálního, etického, evaluačního a dalších.

Téma práce jsem zvolila z více důvodů. O paliativní péči se dlouhodobě zajímám, vnímám její nezastupitelný význam a postrádám její aplikaci v českém zdravotnictví 21. století.

Pracuji v písecké nemocnici a prakticky denně vnímám potřebu poskytování paliativní péče v závěru života pacientů. Ráda bych se na poskytování paliativní péče z pozice manažera/sociálního pracovníka podílela ve své budoucí profesní činnosti.

Management nemocnice k zavedení paliativní péče přistupuje pozitivně. Vlastník, Jihočeský kraj připravuje koncepci rozvoje paliativní péče, podle které budou paliativní lůžka zřízena ve všech nemocnicích kraje.

3. VYMEZENÍ TEORETICKO-METODOLOGICKÉHO PŘÍSTUPU

Pro formu práce jsem zvolila metodu případové studie. Tato metoda v sobě zahrnuje prvky dalších metod, „tj. z metody biografické, historické, srovnávací, typologické a statistické“ (Reichel, 2009, s. 29) a využívá se jako prostředek výzkumu ve většině sociálních a humanitních oborů. „Její podstatou je zaměření na jeden objekt, celek, jednotku, fenomén apod., který může být specifický či typický a který nahlíží ze všech relevantních výzkumných aspektů.“ (Reichel, 2009, s. 29)

Součástí práce je kvalitativní výzkum, který má za cíl zmapovat podmínky, za jakých prožívají své poslední dny pacienti ve zdravotnickém zařízení na akutních lůžkách nebo na lůžkách následné péče, zjistit, zda má personál nemocnice možnosti (a pokud ano, tak jaké) pro zajištění důstojné, kvalitní a dostatečné péče o umírajícího pacienta.

Konkrétním cílem výzkumu je popsat současný stav, tj. popsat podmínky, za kterých prožívají pacienti zdravotnického zařízení terminální stadium své nemoci. Následně budou data využita pro návrh organizační změny, která bude mít za cíl zřízení oddělení paliativní péče, které „se snaží o nejlepší možnou kvalitu života lidí s výrazným utrpením, s reálným ohrožením života či lidí neodvratně umírajících“ (Matoušek, 2013, s. 145) .

4. STRUKTURA PRÁCE

Práce bude sestávat ze třech základních částí: teoretické části, části věnované výzkumu a části praktické.

Teoretická část seznamuje s tématem paliativní péče, mapuje historii, současný stav v procesu zavádění paliativní péče obecně a konkrétně ve zdravotnických zařízeních.

Výzkumná část popisuje průběh a výsledky šetření, výstupy dává do kontextu problematiky a vyhodnocuje z pohledu zavedení změny (důvody, problémy, potřeby, očekávané cíle).

Praktická část navrhuje priority pro proces zavedení paliativní péče, jmenuje specifické požadavky této oblasti, personální požadavky, předkládá časový harmonogram, identifikaci případných problémů. Dále uvádí předpokládané výsledky po zavedení paliativní péče a očekávané změny způsobené zavedením péče.

5. CITOVANÁ LITERATURA

BUŽGOVÁ, Radka, 2015. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. 1. vyd. Praha: Grada. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5402-4.

MATOUŠEK, Oldřich, Alois KŘIŠŤAN, ed., 2013. *Encyklopedie sociální práce*. Vyd. 1. Praha: Portál, 570 s. ISBN 978-80-262-0366-7.

REICHEL, Jiří, 2009. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Vyd. 1. Praha: Grada. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.

ÚZIS 2016: Zdravotnická statistika Zemřelí, 2016. *Www.uzis.cz* [online]. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR [cit. 2017-08-28]. Dostupné z: <file:///D:/Users/lauer/Downloads/demozem2015.pdf>

6. PŘEDBĚŽNÁ BIBLIOGRAFIE K TÉMATU

KABELKA, Ladislav. Geriatrická paliativní péče. Praha: Mladá fronta, 2017. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-4225-3.

FUNK, Karel. Provázení stářím a umíráním, aneb, O prolínání obou světů. Praha: Malvern, 2014. Adam a Eva. ISBN 978-80-87580-70-7.

O'CONNOR, Margaret a Sanchia ARANDA. Paliativní péče: pro sestry všech oborů. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2005. Sestra (Grada). ISBN 80-247-1295-4.

KÜBLER-ROSS, Elisabeth. O smrti a umírání: co by se lidé měli naučit od umírajících. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0911-9.

MARKOVÁ, Monika. Sestra a pacient v paliativní péči. Praha: Grada, 2010. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3171-1.

FRANKL, Viktor Emil. Utrpení z nesmyslnosti života: psychoterapie pro dnešní dobu. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1038-2.

KÜBLER-ROSS, Elisabeth a David KESSLER. Lekce života: o tajemstvích lidského bytí. Brno: Jota, 2013. Populárně naučná. ISBN 978-80-7462-327-1.

KÜBLER-ROSS, Elisabeth, HARDO, Trutz, ed. Přežít svou smrt. Liberec: Dialog, 2013. Tajemství (Dialog). ISBN 978-80-7424-058-4.

SVATOŠOVÁ, Marie. Hospice a umění doprovázet. 5., dopl. vyd. Praha: Ecce homo, 2003. ISBN 80-902-0494-5.

Sociální služby. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2016. ISBN 978-80-906320-4-2.

KERN, Martina. Palliativpflege: Richtlinien und Pflegestandards. Bonn: Pallia-Med-Verl, 2000. ISBN 39-331-5442-1.

Nadace Jistota: Konec dobrý, všechno dobré [online]. 2017 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <http://www.nadacejistota.cz/o-nadaci/aktuality/pokracujeme-v-podpore-hospicove-a-paliativni-pece/>

Nadační fond AVAST: Spolu až do konce [online]. 2017 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <http://nadacnifond.avast.cz/co-delame>

Výbor dobré vůle Nadace Olgy Havlové: Paliativní a hospicová péče [online]. 2017 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <https://www.vdv.cz/programy/paliativni-pece/>

KOUBOVÁ, Michaela. O kvalitě nemocniční paliativní péče v ČR chybí data. Dle studie VFN se dobrá péče dostane desetině pacientů: Na zlepšení paliativní péče půjdou peníze z EU. Zdravotnický deník [online]. 2017 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <http://www.zdravotnickydenik.cz/2017/05/kvalite-nemocnicni-paliativni-pece-cr-chybi-data-dle-studie-vfn-se-dobra-pece-dostane-desetine-pacientu/>

Podpora hospicové paliativní péče v ČR: Dokumentace programu [online]. , 31 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: https://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/135-100-podpora-hospicove-paliativni-pece-v-cr_12787_3514_3.html

Ministr zdravotnictví: Zakotvíme hospicovou péči do právních předpisů ČR: Tisková zpráva. In: MPSV [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/dokumenty/ministr-zdravotnictvizakotvime-hospicovou-peci-do-pravnich-predpisu-cr_13242_1.html

TOMEŠ, Igor, Eva DRAGOMIRECKÁ, Katarina SEDLÁROVÁ a Daniela VODÁČKOVÁ. Rozvoj hospicové péče a její bariéry. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2941-4.

GAWANDE, Atul. Nežijeme věčně: medicína a poslední věci člověka. Praha: Dokořán, 2016. ISBN 978-80-7363-702-6.

ŠUPŠÁKOVÁ, Petra. Řízení rizik při poskytování zdravotních služeb: manuál pro praxi. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0062-0.

O'CONNOR, Margaret a Sanchia ARANDA. Paliativní péče: pro sestry všech oborů. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2005. Sestra (Grada). ISBN 80-247-1295-4.

SITTE, Thomas. Die Pflgetipps: Palliative Care. 16. Fulda: Deutscher PalliativVerlag, 2016. ISBN 978-3-944530-28-4.

NAGELE, Susanne a Angelika FEICHTNER. Lehrbuch der Palliativpflege. Wien: Facultas, 2005. ISBN 38-507-6685-3.

SLÁMA, Ondřej, Ladislav KABELKA a Jiří VORLÍČEK. Paliativní medicína pro praxi. Praha: Galén, c2007. ISBN 978-80-7262-505-5.

Zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: Sběrka zákonů. 1997, 16/1997, 48/1997.

Zákon o sociálních službách. In: Sběrka zákonů. 2006, 37/2006, 108/2006 Sb.

BUŽGOVÁ, Radka. Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života. Praha: Grada, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5402-4.

TOPINKOVÁ, Eva. Geriatrická paliativní péče a péče o umírající. Česká geriatrická revue. 2004, 1(2), 14-21. ISSN 1214-0732.